

دشمن عقل چیست؟

یکی از مسائلی که باعث می‌شود انسان در زندگی از حقایق دور شود پیروی از هوای نفس است، پیروی از این امر باعث می‌شود که انسان دچار خود بزرگ بینی، انکار حق و... شود.

یکی از مسائلی که باعث می‌شود انسان در زندگی از حقایق دور شود پیروی از هوای نفس است، پیروی از این امر باعث می‌شود که انسان دچار خود بزرگ بینی، انکار حق و... شود.

به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، یکی از مسائلی که برای شناخت انسان مانع ایجاد می‌کند تیرگی نفس است و اگر بتوانیم نفس خود را از آلودگی پاک کنیم باعث می‌شود که شناخت ما نسبت به تمامی مسائل بیشتر شود و این پاکی نفس انسان را به کمال می‌رساند.

خداوند در آیه 28 سوره قصص در مورد هوای نفس می‌فرماید: اگر پذیرای دعوت تو نشدند بدان که پیروی هواهای خود می‌کنند؛ و چه کس گمراه‌تر از کسی است که به جای راه خدا پیروی هوای نفس می‌کند؟ و خدا ستمکاران را راه نمی‌نماید. امام علی (ع) در حدیثی می‌فرماید: هوای نفس دشمن عقل است.

این امام همام در حدیثی دیگر می‌فرماید: چه بسیار عقلی که اسیر است و هوای نفس امیر؟ خداوند در آیه 41 سوره فصلت می‌فرماید: به قوم ثمود راه نمودیم ولی آنان خود کوری و گمراهی را بر هدایت ترجیح دادند، پس به سبب آنچه خود کرده بودند گرفتار صاعقه عذاب‌خوارکننده گشتند.

پیامبر اکرم (ص) در حدیثی فرمودند: دوستی تو نسبت به چیزی تو را کور و کر می‌کند یعنی چون چیزی را دوست بداری نه عیب‌های آن را می‌بینی و نه سخن عیب‌بینان را درباره آن می‌شنوی، این است که درباره آنان کور و کر می‌شوی. امام علی (ع) فرمودند: عقل با شهوت جمع نمی‌شود.

خداوند در آیه 40 سوره غافر با بیان این‌که خود بزرگ بینی و تکبر هم از عوامل پیروی از هوای نفس است، فرمودند: کسانی که بدون برهانی که به ایشان رسیده باشد، درباره آیات خدا مجادله می‌کنند، در دل کبر دارند، و به مراد دل نیز نخواهند رسید، تو به خدا پناه بر که او شنوای بینا است.

امام رضا (ع) به نقل از امام علی (ع) می‌فرماید: دلیل نادانی تو همین بس که عملت سبب خودبینی و کبر شود. امام صادق (ع) می‌فرماید: خودبینی آدمی را از دانش‌طلبی منصرف می‌کند و او را به انکار حق و نادانی می‌کشاند. پی نوشت:

سوره قصص آیه 24

بحار 12/78

نهج البلاغه 1182/

نهج البلاغه 936/

منبع:

الحیات محمدرضا حکیمی